

Bericht van de Voorzitter – juni 2018

Er is te veel tijd verstreken tussen mijn eerste 'Bericht' en het Bericht dat nu voor u ligt. Het enige excuus dat ik kan opvoeren, is dat we erg druk zijn geweest met het nieuwe Klimaat- en Energieakkoord en allerlei zaken die daarmee verband houden.

Allereerst wil ik graag de nieuwe leden verwelkomen: NUON – met haar vergevorderde plannen om vanaf 2023 waterstof in te zetten in één van de drie units van de Magnum centrale – en Recoy – een startup die zich vooral bezighoudt met het managen van goedkope duurzame energie inclusief de energie storage aspecten. Welkom!

Het rapport '[Contouren van een Routekaart Waterstof](#)' en ons '[5 Punten Plan Waterstof](#)' zijn waardevolle instrumenten gebleken bij de ontmoetingen met onze stakeholders, inclusief politici van D66 en VVD. Beide documenten illustreren het dilemma van schaal creëren, resultaten boeken op korte termijn met grijze en blauwe waterstof en de lange termijn focus op duurzame groene waterstof. Het opbouwen van publieke bekendheid en acceptatie blijft een punt van aandacht.

In het eerste bericht kon ik vermelden dat de Staatssecretaris van IenW positief had gereageerd op onze (en andere) reacties rondom het 'loterij' aspect in de DKTI Transport co-financieringsregeling, waardoor drie tankstations – Arnhem, Utrecht en Den Haag – buiten de boot dreigden te vallen. De oplossing – het in overleg met het Ministerie van EZK creëren van ruimte om de ontbrekende fondsen te financieren uit de Klimaatontwikkeling voor 2018 – heeft de Staatssecretaris op 9 mei officieel in de Staatscourant aangekondigd. Er kan nu daadwerkelijk gebouwd gaan worden en een basisnetwerk van 12 tot 15 waterstoftankstations is binnen handbereik. Aangevuld met diverse regionale initiatieven is het zelfs nog voorstelbaar dat we uitkomen op de in de Brandstofvisie geambieerde 20 tankstations in 2020.

In de besprekingen voor het nieuwe Klimaat- en Energieakkoord zijn Kernteamleden en individuele leden druk bezig om waterstof te positioneren. Onze Kennis- en Innovatie Tafel 'Infrastructuur' en de werkgroep 'Demand Gathering' hebben recent het fiche 'Stimulering waterstoftankstations en zero emissie brandstofcel elektrische voertuigen 2018-2022, met doorkijk naar 2030' aangeleverd voor het 'Aanvalsplan Duurzame Mobiliteit' en de Mobiliteitstafel. Ons midden-scenario mikt op ruim 210 waterstoftankstations, 300.000 personenauto's en 75.000 andere voertuigen op waterstof in 2030. Dit kan worden bereikt met € 175 miljoen CAPEX subsidie voor de infrastructuur, € 50 miljoen medefinanciering om fleetowners en leasemaatschappijen te stimuleren tot grootschalige inzet van FCEV's en € 10 miljoen per jaar in de periode 2018-2022 voor door- en uitontwikkeling van techniek en de gebruikerskant van bestelwagens en zware transportvoertuigen. De 'populaire' versie van ons fiche vindt u [HIER](#). Op 29 mei waren Erik Kemink, CEO van PitPoint, en Edward Doorten, initiatiefnemer van Green Planet, aanwezig bij het gesprek van Staatssecretaris Van Veldhoven van IenW met de voorzitters van de vier Brandstofplatforms – Formule E-team, Bio-LNG, Duurzame biobrandstoffen en H2 Platform. Zij hebben daar zeer duidelijk ons midden-scenario en de vereiste maatregelen voor realisatie verwoord. Intussen krijgen de activiteiten rondom Demand Gathering steeds meer tractie met betrokkenheid van tankstationondernemers, leasemaatschappijen, fleetowners en OEM's, zeker ook geholpen door het 'H2 - #No Bubble Symposium' van 23 mei, georganiseerd door ons lid Green Planet in samenwerking met TVM.

Het H2 Platform zit niet zelf aan de Industrietafel van het nieuwe Klimaat- en Energieakkoord, maar het Ministerie van EZK heeft ons wel gevraagd om deel te nemen aan de Advisory Board – een adviesorgaan geleid door Ruud Koornstra met de opdracht de Industrietafel gevraagd en ongevraagd van advies te dienen. In die context hebben onze leden recentelijk de gelegenheid gehad om zowel het project [h-Vision](#) als het initiatief Klimaatgas te presenteren aan een wijder publiek.

Onze Kennis- en Innovatie Tafel 'Duurzaamheid van waterstof' verkent in overleg met de leden, Rijkwaterstaat en IenW hoe de systematiek van Hernieuwbare Brandstof Eenheden (HBE) geïmplementeerd kan worden voor duurzame groene waterstof. Succesvolle implementatie van HBE kan een betekenisvolle steun zijn voor de businesscase van duurzame waterstof. Eén en ander is mede afhankelijk van 'Brussel' en de finale tekst van de Renewable Energy Directive II die voor de zomer wordt verwacht. Daarna moet de REDII worden omgezet in nationale wetgeving, een proces waar het H2 Platform nadrukkelijk bij zal worden betrokken. Naast HBE kijkt het H2 Platform samen met RVO en EZK bovendien naar de mogelijkheden van een SDE+ (achtige) regeling voor het afdekken van de onrendabele top van projecten voor de productie van duurzame groene waterstof.

Het H2 Platform onderschrijft van harte de door Greenpeace geïnitieerde Waterstof Coalitie en het manifest 'Waterstof Essentiële Bouwsteen Energietransitie' als inzet voor het nieuwe Klimaat- en Energieakkoord. De voorstellen, om de kostprijs van groene waterstof – via elektrolyse op basis van hernieuwbare elektriciteit en met behulp van tendering – in de periode tot 2030 te doen dalen naar 40% van de huidige kostprijs zijn sterk en volledig in lijn met het '[5 Punten Plan Waterstof](#)' van het H2 Platform. Dit is wat de markt en de industrie nodig hebben om waterstof te laten aanslaan. Ondertussen moeten we de markt op een pragmatische manier ontwikkelen – waarbij gebruikers vrij kunnen kiezen voor initieel goedkopere grijze, blauwe of groene waterstof, afhankelijk van bedrijfseconomische of principiële overwegingen – zodat de groene waterstof sneller geplaatst kan worden in een groeiende markt. Nu starten met investeren in waterstof – grijs, blauw en groen – als het eindbeeld maar duurzaam is!

Nu de ontwikkelingen op gang komen, worden veiligheid en wet- en regelgeving steeds belangrijker. Het H2 Platform heeft daarom het 'Waterstof Veiligheid Innovatie Programma' (WVIP) geïnitieerd. Dit programma adresseert de randvoorwaarden voor de implementatie van waterstof in het publieke domein. De focus ligt in eerste instantie op de waterstofketen voor mobiliteit (waaronder ook binnenvaart) en transport. De keten start bij de centrale productie (inclusief on-site productie op een tankstation) van waterstof en het verlaten van de productielocatie en eindigt met de verwijderingsfase van voertuigen aan het einde van hun levensduur. Meerdere zaken zijn al op Europees en/of nationaal niveau geregeld, zoals de voertuigen typegoedkeuring en de PGS 35 'Aflerinstallaties van waterstof voor wegvoertuigen'. Echter, daarmee is nog lang niet alles geregeld. Doelen van het WVIP zijn landelijk afgestemde maatregelen en instrumenten voor veiligheidsaspecten en risico's, uniformiteit op nationaal niveau voor vergunningverleners en -aanvragers en ontwikkeling van handreikingen en protocollen voor risicobeheersing en incidentbestrijding. Wet- en regelgeving is een belangrijke pijler. In maart zijn werkgroepen gestart met een inventarisatie van prioriteiten waar nader onderzoek of concrete acties voor moeten worden geformuleerd. Belanghebbenden over de gehele keten zijn benaderd voor hun inbreng van de vereiste expertise. Onder leiding van ons NEN Kernteamlid wordt er druk aan gewerkt. De deelname, en daarmee voortgang, is langzamer dan gepland, omdat marktpartijen opzien tegen de financiering, terwijl TKI Nieuw Gas ons de hand heeft gereikt en bereid is de helft te financieren, mits de markt de andere helft financiert. Dit zal de komende tijd veel aandacht vragen en we zullen daar de komende tijd separaat op terugkomen bij onze leden.

Op 2 juli houden we onze halfjaarlijkse bijeenkomst bestaande uit een besloten deel voor de leden – om te praten over prioriteiten en beleid – en een open deel voor leden en andere belangstellenden.

De groeiende aandacht voor waterstof is onmiskenbaar, in de volle breedte van de toepassingsmogelijkheden ervan – industrie, mobiliteit, energiesector, gebouwde omgeving. Daar waar de term 'waterstof' niet of nauwelijks voorkwam in het bestaande Energieakkoord, is dat voor het aankomende nieuwe Klimaat- en Energieakkoord dan ook welhaast ondenkbaar. Dat is mede toe te schrijven aan de activiteiten van het H2 Platform en de inzet van onze leden in de afgelopen periode. Dank daarvoor!

Met vriendelijke groet,

Robert Dencher